

hensidde i Forbedringshusene, uden at deres Samtykke iforveien er indhentet, saa er det ogsaa uretfærdigt at anvende Loven paa dem, som have forseet sig førend det nu foreliggende Lovforslag bliver Lov. Den, der førend Lovens Emanation har forseet sig, har ligesaa meget Krav paa at fordræ, at han ikke bliver behandlet haardere, end han skulde behandles efter de Straffelove, som gjaldt paa den Tid, han forsaae sig; men saavidt ere de ærede Forslagskillere ikke gaaede.

Naar der under den foregaaende Behandling er blevet hittret, at man dog i Norge har gjort Hensættelsen af Fanger i Bodsængslet i Christiania afhængigt af deres Samtykke, da maa jeg herved for det Første bemærke, at Forholdene i Norge vare ganske anderledes end her. Bodsængslet var nemlig ikke en Straffeanstalt for hele Riget, det var kun indført for at modtage dem, som vare dømte ved Underretterne i Christiania Stift, og for at komme til Erfaring om, hvorvidt et saadant Fængsel var hensigtsmæssigt eller ikke; nu kan det jo meget godt tænkes, at naar Straffen ikke var eens for hele Landet, man da har fundet Betænkelse ved at behandle dem, der vare dømte i eet Stift, anderledes end dem, der vare dømte i de andre Stifter. Men dertil kommer, at Loven i Norge ikke alene gik ud paa at bemyndige Regeringen til at hensette Forbedringshuusfangerne, naar de dertil gave deres Samtykke, i dette Bodsængsel, men den gav ogsaa Tilladelse til i dette Fængsel at hensette Fanger fra alle Straffeanstalter. Loven gjaldt ogsaa dem, der henseddes i Fæstningen eller Lugthuset, ogsaa dem blev Regeringen bemyndiget til at oversføre til Bodsængslet. Man vil altsaa see, at Forholdene i Norge vare ganske anderledes end her, hvor der blot er Spørgsmaal om at oversføre Fangerne fra et Forbedringshuus til et andet, hvor Forbedringshuusarbejdet bliver noget anderledes, end det hidtil har været. Men om man nu ogsaa i Norge, paa Grund af en maaskee forvidt drevne Rejsfærdighedsfølelse, er kommet til det Resultat, at de allerede dømte kunde undslaae sig for, naar de ikke vilde, at behandles efter den nye Lov, saa maae dog Kjendsgjerninger,

som man i den Retning har fra andre Lande, opveie det Resultat, hvortil man er kommet i Norge. I Belgien har man s. Ex. uden videre anvendt dette Cellesystem paa alle dem, der henseddes i Straffeanstalterne; alle Fanger bleve henseddes i Celler, uden at man spurgte om deres Samtykke, og uden at spørge, om de vare idømte et vist Slags Arbejde; der gik man frem paa den Maade, at alle Kategorier af Domsældte, som vare dømte til offentlig Arbejde, skulde, naar Cellesystemet traadte i Kraft, oversføres til det nye Cellesængsel, saavidt det kunde rumme dem. Det Samme var Tilfældet i Baden, da det nye Cellesængsel i Bruchsal blev taget i Brug. Jeg vil ikke tale om England, der behandler man den Domsældte langt mere vilkaarligt, der lægger man uden videre visse Aar til hans Straffetid, naar han gjør sig skyldig i disciplinaire Forseelser, man anvender uden videre Straffearbejde paa dem, som ere dømte til Deportation; uagtet Dommen lyder paa Deportation, holdes den Domsældte dog i visse Aar tilbage i Straffeanstalterne, og naar det kan skee i et Land, hvor man har saa megen Respekt for den personlige Frihed, forekommer det mig, at man her vel kan finde sig i en Foranstaltning som den foreslaaede, hvorved man efter min Overbeviisning ikke gaaer Bedkommende for nær.

Jeg skal dernæst tillade mig at fremhæve de praktiske Vanskeligheder, der ville opstaae, naar dette Endringsforslag tages til følge. Da Sagen sidste Gang var til Forhandling, dvalede man meest ved de praktiske Vanskeligheder, som ville opstaae med Hensyn til de ældre Straffeanstalter; ja ganske vist vil der ogsaa der møde Vanskeligheder, og navnlig vil det oconomiske Hensyn tilraade, at man snarest muligt evacuerer de ældre Straffeanstalter og oversfører Fangerne derfra til det nye Fængsel. Men Vanskelighederne møde ikke saameget med Hensyn til de ældre Straffeanstalter, hvoraf idetmindste to maae vedligeholdes, men Vanskelighederne træde meest frem med Hensyn til den nye Anstalt. Hvorledes skal man forholde sig med den nye Anstalt, naar ingen af Fangerne i de ældre An-